

**Protestantse
Kerk**

bij Open Deur 1, januari 2018

In gesprek over 'Gratis'

Gratis. Een thema dat vast veel mensen zal aanspreken, want zegt men niet dat Nederlanders van gratis houden? Of misschien houden alle mensen wel van 'gratis'. Maar wat is dan eigenlijk 'gratis'? En bestaat het wel echt? Voor niets gaat toch de zon op? En wat hebben geloof en gratis met elkaar te maken? We gaan er samen over in gesprek.

Inleiding

Vandaag gaat het over 'gratis'.

- Wat was het eerste dat in u opkwam toen u dit thema las?
- Wat heeft u met het thema 'gratis'?
- Houdt u van 'gratis'? Vertel waarom (niet).
- Di nummer van *Open Deur* begint met de vraag 'Gratis – bestaat dat eigenlijk wel? Als je iets krijgt, wordt er toch verwacht dat je iets terugdoet?' Hoe kijkt u daar tegenaan?

Ontvangen en geven

- Bent u van nature iemand die graag geeft of meer iemand die liever ontvangt? Hoe uit zich dat?
- Gaat geven u makkelijk af? Hoe komt dat?
- Welke dingen over geven raakten u in dit nummer van *Open Deur*?
- Gaat ontvangen u makkelijk af? Hoe komt dat?
- Welke gedeelten over ontvangen raakten u in deze uitgave van *Open Deur*?
- Op pag. 11 staat een korte tekst over meer balans tussen geven en ontvangen. Vindt u dat er in uw leven voldoende balans is tussen geven en ontvangen? Zo nee, hoe zou er misschien meer balans in kunnen komen?
- Herkent u de situatie die in deze tekst beschreven wordt in of uit uw eigen leven? Vertel elkaar hier iets over en praat er met elkaar over door. (Vragen die aan de orde kunnen komen zijn: hoe komt het dat het zo gelopen is? Wat zou u graag anders zien? Wat zou u daaraan kunnen doen? Wat heeft u nodig dat het anders wordt?)

Een bijzonder cadeau

- Op pag. 5 staat een aantal korte verhaaltjes over mensen die iets speciaals kregen aangeboden en daar op verschillende manieren mee omgingen. Ga eens na of u ook wel eens iets speciaals hebt aangeboden gekregen en hoe u daarmee om bent gegaan. Schrijf dat op in een kort verhaal, zoals de verhalen op pag. 5, en lees ze vervolgens aan elkaar voor.

Deeconomie

- In dit nummer worden verschillende vormen van hergebruiken genoemd. Bent u van het hergebruiken, van tweedehands?

- Droeg u vroeger veel tweedehands kleding? En hoe is dat nu?
- Wat zou u nooit tweedehands willen krijgen/gebruiken?
- Hoort hergebruiken volgens u bij een 'goede' gelovige, bij goed rentmeesterschap? Waarom?
- Wat vindt u van de deeleconomie waarover in dit nummer gesproken wordt? Doet u hier zelf aan mee? Ga er, eventueel in kleinere groepjes, met elkaar over in gesprek.

Geloof, genade, gratis

In het openingsartikel gaat Beate Rose in op genade. Lees het artikel (nog) een keer door.

- Beate Rose geeft drie betekenissen van het woord genade, namelijk 'dankbaarheid', 'tegenprestatie' en 'gratie', in de zin van schoonheid en sier (pag. 3). Met welke betekenis heeft u het meest? En met welke het minst? Vertel elkaar waarom.
- Kunt u vertellen wat voor u het woord genade inhoudt?
- 'Voor wat hoort wat' is diep doordrongen in onze cultuur. Vindt u ook dat als u iets geeft (of krijgt) daar een tegenprestatie tegenover hoort te staan?
- Hoe kijkt u in dit verband tegen genade aan? Is dat echt 'om niet' of moet daar ook iets tegenover staan? Ga erover, eventueel in kleine groepjes, met elkaar in gesprek.
- Vindt u het makkelijk om 'genade' te ontvangen? Verklaar u nader.
- Hieronder staat een aantal uitspraken van bekende theologen over genade. In welke uitspraak kunt u zich (een beetje) vinden en in welke niet?
  - o *Om van een mens een heilige te maken is er echte genade nodig: wie dat betwijfelt weet niet wat een heilige is, en ook niet wat een mens is.* (Blaise Pascal)
  - o *Genade is de naam voor Gods machtsuitoefening. Het is die wonderbare vermenging van barmhartigheid en recht, die voor de mensenwereld is wat het zout is voor de zee.* (Oepke Noordmans)
  - o *Goedkope genade is de doodsvijand van de kerk.* (Dietrich Bonhoeffer)

Ter afsluiting

Op pag. 7 worden allerlei websites genoemd die te maken hebben met 'gratis'.

- Welke websites spreken u aan, waar zou u wel eens op willen kijken? Waarom? (Deelnemers kunnen ook de sites ter plekke bekijken en beoordelen met elkaar. Als dat mogelijk is, welke sites over delen zonder geld komt u nog meer tegen die de moeite van het bekijken waard zouden kunnen zijn?)
- Hebt u na deze bijeenkomst en het lezen van dit nummer van *Open Deur* nog inspiratie opgedaan met betrekking tot 'gratis'? Vertel elkaar hierover.
- Kijkt u nu, aan het einde van deze bijeenkomst, anders aan tegen de vraag 'Gratis – bestaat dat eigenlijk wel? Als je iets krijgt, wordt er toch verwacht dat je iets terugdoet?'
- De 'gespreksvraag' onder het kopje *Een bijzonder cadeau* zou ook als afsluiting gedaan kunnen worden.

Anne ter Schuur, pastoraal werker in Waddinxveen

archief gesprekshandreikingen

Op www.open-deur.nl/gesprek vindt u alle gesprekshandreikingen bij de nummers van *Open Deur* vanaf januari 2007.